

თბილისში მდინარეების დაცვის საერთაშორისო დღისადმი მიძღვნილი აქცია გაიმართება

აზიის განვითარების ბანკისა და ევროპის საინვესტიციო ბანკის წინ, მდინარეების დაცვის საერთაშორისო დღისადმი მიძღვნილი აქცია – "ჰესებს შენიშნული სიცოცხლე გაიმართება". აქცია დღეს, თავისუფლების მოედანზე გაიმართება. აქციის ორგანიზატორები მოძრაობა "მწვანე მუშტი" და "მწვანე ალტერნატივა" არიან.

14 მარტი მდინარეების დაცვისა და კაშხლების საწინააღმდეგო დღეა. აქციის ორგანიზატორთა ცნობით, ამ დღეს ათასობით ადამიანი მსოფლიოს მასშტაბით ზეიმობს ისეთ გამარჯვებებს, როგორცაა კაშხლების დემონტაჟი და მდინარეების აღდგენა; მოუწოდებს გადანყვებილების მიმღებებს არსებული პოლიტიკისა და პრაქტიკის შეცვლისკენ; საზოგადოებას აწვდიან ინფორმაციას მდინარეებთან დაკავშირებული საფრთხეების, წყლის მოხმარებისა და ენერჯეტიკის განვითარებასთან დაკავშირებული საუკეთესო გადანყვებილების შესახებ.

"ამ აქციით გვინდა გავაპროტესტოთ საქართველოში დაგეგმილი და მიმდინარე 100-ზე მეტი ჰიდროელექტროსადგურის პროექტი, რადგანაც ისინი ძველი, საბჭოთა პერიოდის სტანდარტების შესაბამისად ხორციელდება, რომლებიც უკუღმავლობით ეკოლოგიურ და სოციალურ რისკებს და მხოლოდ საინჟინრო-ეკონომიკური გათვლებით ხელმძღვანელობენ. გადანყვებილები მიიღება ადგილობრივი მოსახლეობის თვალსაზრისის გაუთვალისწინებლად", - ნათქვამია აქციის ორგანიზატორთა მიერ გავრცელებულ განცხადებაში.

მათი შეფასებით, დაგეგმილი და მიმდინარე პროექტებიდან განსაკუთრებით პრობლემურია შემდეგი პროექტები: 700 მგვტ. სიმძლავრის ხუდონჰესი, 280 მგვტ ნენსკრა ჰესი, 433 მგვტ. ნამახვანის ჰესების კასკადი და 109 მგვტ. დარიალი ჰესი, რომელთაც მნიშვნელოვანი უარყოფითი სოციალური და გარემოსდაცვითი ზემოქმედება გააჩნიათ.

"ასეთ პრაქტიკაზე ცივილიზებულმა სამყარომ გასული საუკუნის 70-იანი წლების დასაწყისში თქვა უარი. საბჭოთა პერიოდში განხორციელებული ჰიდროპროექტების შედეგად, საქართველოს მდინარეებში განადგურდა და გადაშენების საფრთხე დაემუქრა თევზების უნიკალურ სახეობებს, ზღვის სანაპირო ზოლისა და მდინარეების ეროზიის შედეგად, ყოველწლიურად მილიონობით ბარალს განიცდის ქვეყნის ეკონომიკა. მდინარეებისადმი არაგონივრულმა და უდიერმა დამოკიდებულებამ უახლოეს წარსულშიც (2012-2015 წ.) მწარედ შეგვახსენა თავი: არასწორად დაგეგმილ და განხორციელებულ პროექტებს ადამიანთა მსხვერპლი, ინფრასტრუქტურის განადგურება და ეკონომიკური ზიანი მოჰყვა. საქართველოში დაგეგმილი და მიმდინარე პროექტები ეწინააღმდეგება მდგრადი განვითარების თანამედროვე მოთხოვნებს, რაზეც ყურადღება გაამახვილა ევროპარლამენტმა, საქართველოსთან ასოცირების ხელშეკრულების რატიფიცირებისას, მოუწოდა რა საქართველოს ხელისუფლებას, რომ მან "სრულად უნდა შეასრულოს ევროკავშირის სტანდარტები და ნორმები, განსაკუთრებით, როდესაც საქმე ეხება დიდი ჰიდროელექტროსადგურების გარემოზე ზემოქმედების შესაფასებას". მიუხედავად ამისა, საერთაშორისო საფინანსო ინსტიტუტები კვლავ აგრძელებენ ჰიდროელექტროსადგურების პროექტების დაფინანსებას და განიხილავენ ახალ პროექტების დაფინანსების შესაძლებლობასაც", - აცხადებს "მწვანე მუშტი" და "მწვანე ალტერნატივა".

აქციის ორგანიზატორები ითხოვენ, დროულად და ობიექტურად იქნას გამოძიებული 2014 წელს დარიალის ხეობაში და 2015 წელს თბილისში სტიქიის დროს ადამიანების დაღუპვის მიზეზები და გარემოებები, განსაკუთრებით ამ ტრაგიკულ მოვლენებთან დაკავშირებული პროექტების ხარისხის, ნებართვების გაცემის პროცესისა და სანებართვო პირობების შესრულების საკითხები.

"მწვანე მუშტი" და "მწვანე ალტერნატივა" ასევე ითხოვენ, საქართველოს მთავრობამ გამოაცხადოს მორატორიუმი ჰესების მშენებლობაზე, სანამ: არ იქნება დამტკიცებული ევროკავშირის დირექტივების შესაბამისი გარემოზე ზემოქმედების შეფასების, სტრატეგიული გარემოსდაცვითი შეფასების, ბიომრავალფეროვნების დაცვისა და მშენებლობის მარეგულირებელი ახალი კანონმდებლობა; არ შეიმუშავებს ენერგეტიკის განვითარების სტრატეგიულ გეგმას და სექტორის სტრატეგიულ გარემოსდაცვით შეფასებას, სხვადასხვა ენერგოსცენარების დანახარჯებისა და სარგებლის ანალიზის საფუძველზე დაასაბუთებს ამა თუ იმ ჰიდროელექტროსადგურის მშენებლობის საჭიროებას; არ იქნება კანონმდებლობით აღიარებული და დაცული ტრადიციული მინათსარგებლობა; არ იქნება უზრუნველყოფილი გადანყვებილების მიღების პროცესში ყველა დაინტერესებული მხარის მონაწილეობა, ორჰუსის კონვენციის მოთხოვნებისა და საუკეთესო საერთაშორისო პრაქტიკის გათვალისწინებით.

აქციის ორგანიზატორები საერთაშორისო საფინანსო ინსტიტუტებისგან ითხოვს, შეაჩეროს ყველა ჰიდროელექტროსადგურის პროექტის განხილვა, დაფინანსება, მათ შორის ნენსკრა ჰესის, იმ დრომდე, სანამ საქართველოს მთავრობა არ შეასრულებს ზემოთ ჩამოთვლილ პირობებს, რომლებიც ევროკავშირის გარემოსდაცვით და სოციალურ კანონმდებლობას შეესაბამება.